

Demanda, oferta, inflació i
població

Demanda Agregada (DA)

- Què vàrem veure que era la Demanda en microeconomia?
- Mateixa idea però ja no és d'un producte únic.

“Quantitat total d'adquisicions que els diferents sectors econòmics estan disposats a realitzar en un cert període de temps amb un nivell de preus determinat.”

I què era la Despesa Agregada (GA)?

- El que estaven disposats a gastar...

$$GA = C + I + G + NX$$

- Si suposem que tot el que es gasta es demanda...

$$GA = C + I + G + NX = DA$$

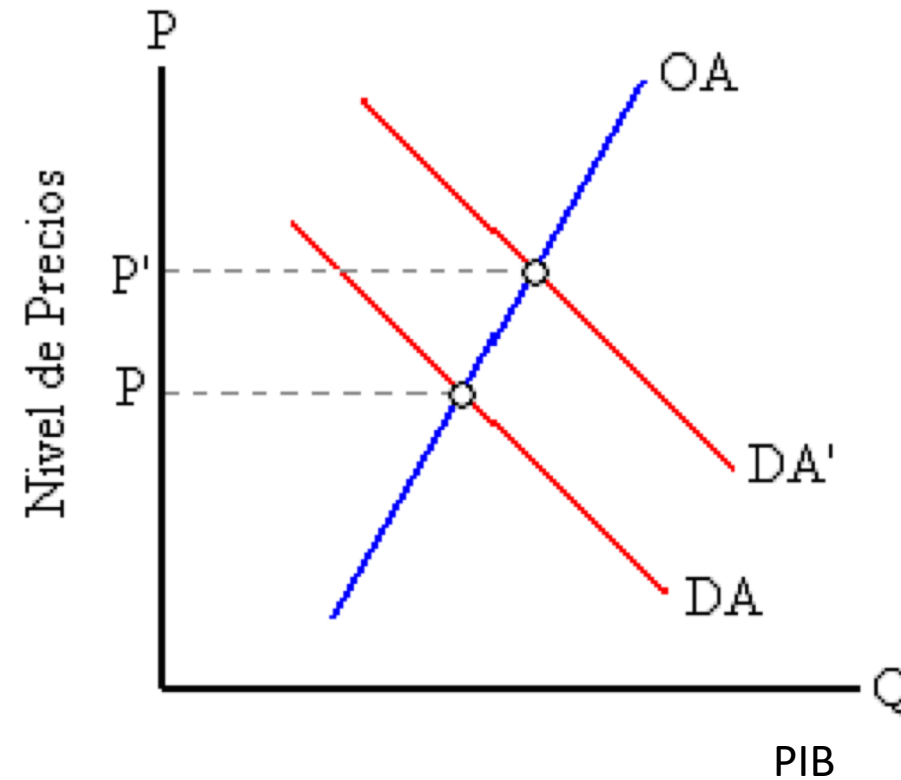
- DA relaciona la demanda de tots els B/S de l'economia amb el nivell de preus.

I gràficament?

- Què passa quan hi ha un canvi de preus?
- Què passa quan hi ha variacions del consum, la inversió, la despesa pública i les exportacions netes?

Recorda:

$$GA = C + I + G + NX = DA$$

Oferta Agregada (OA)

- Mateixa idea que en microeconomia però...

“Quantitat total de producte que les empreses estan disposades a oferir en un cert període de temps, amb un nivell de salaris i de preus determinat.”

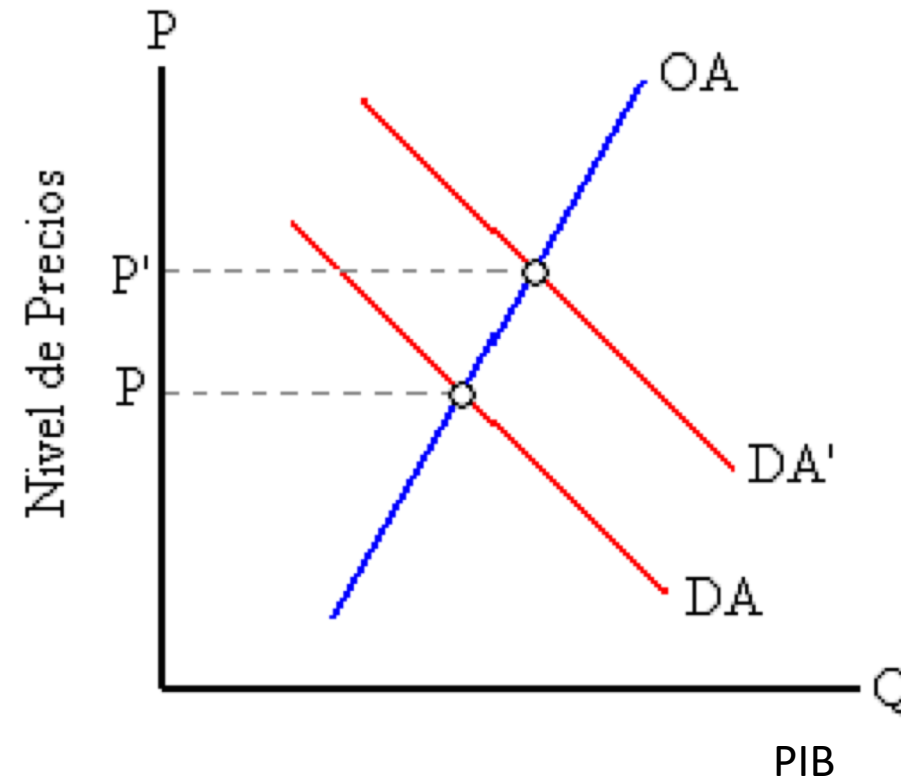
- Amb quin criteri es decidirà la quantitat de producte a oferir?
 - Maximització de beneficis!

I gràficament?

- On és l'equilibri?

Punt d'equilibri:

$$OA = DA$$

Xoc de DA

- Xoc DA: desplaçament de la corba DA.

Desplaçament esquerra	Desplaçament dreta
• Reducció DA. • Els preus de l'economia tendiran a baixar.	• Augment DA. • Exemples: tipus impositius menors, augment riquesa famílies, reducció tipus interès.

Xoc de OA

- Xoc OA: desplaçament de la corba OA.

Desplaçament esquerra	Desplaçament dreta
• Reducció OA. • A qualsevol nivell de preus es reduirà la producció o renda nacional real.	• Augment OA. • A qualsevol nivell de preus s'incrementarà la producció o renda nacional real.

- Exemples importants:
 - Canvis en els preus dels factors de producció
 - Increments de productivitat

Inflació

- L'augment generalitzat de preus en una economia.
- Com hem calculat la inflació fins ara?
- Com ho fa l'Estat?

“Mesura estadística de l'evolució del conjunt de preus dels b/s que consumeix la població resident en un país.”

IPC. Qui calcula i com calcula?

Índex de Preus al Consum

- Índex
- Període determinat
- Ponderacions
- [Nota de premsa](#)

Càlcul de la taxa d'inflació

$$Taxa\ inflació = \frac{p_2 - p_1}{p_1} \cdot 100$$

Com elaborem l'IPC?

- Què diu l'INE?
- Quines són les ponderacions que estableix l'INE?
- Tenim clares què vol dir ponderar?

Exemple 1

Alumne	Expressió escrita (30%)	Expressió oral (30%)	Lectura (20%)	Altres (20%)
A	7	8	5	9
B	9	7	5	4
C	5	4	5	8

Quina nota final ha obtingut cada alumne? Què és la ponderació?

Exemple 2 ANY 2018

			Preu · Quantitat	Despesa / total
Producte	Preu (€)	Quantitat	Despesa (€)	Ponderació
A	50	40		
B	90	50		
C	40	40		
D	30	30		

Quin producte té un pes més gran en la compra d'aquest comprador?

Exemple 3

- Imaginem que per tant la cistella d'abans serà el nostre índex 100.
Per tant, que la despesa/cistella tingui un valor de 9000€ és l'índex 100.

Any	Valor cistella	Índex	Inflació (%)
2018 (base)	9.000€	100	0
2019	11.000€		
2020	13.000€		

Alguna altra manera de calcular la inflació?

- El deflactor del PIB
- Índex de preus industrials (IPI)
- Costos laborals unitaris

Causes inflació

- Inflació per excés de demanda.
- Inflació per excés de diners en circulació.
- Inflació d'oferta o costos.
- Inflació per causes estructurals

Efectes inflació (I)

- Redueix la competitivitat dels productes del país.
- Dificulta la funció informativa dels preus.
- Erosiona el poder adquisitiu dels diners.

Efectes inflació (II)

- Afecta negativament les inversions a llarg termini.
- Perjudica els creditors i afavoreix els qui tenen deutes.
- Encareix el preu nominal del diner.

Control de la inflació

- Per excés de demanda: “refredar” l’economia. Augment tipus interès, impostos, retallades. Però descens PIB i més atur.
- Per excés de diners en circulació: política monetària UE.
- Per oferta o de costos: reformes estructurals com congelar/reduir sous.
- Per causes estructurals: fomentar competència mercats monopoli/oligopoli.

Més IPC (I)

Any 2018

Els consumidors reparteixen la seva despesa en 4 tipus de béns bàsics: alimentació (30%), transport (15%), serveis (40%) i altres (15%).

En el moment en que calculem la base els preus que agafem igual que l'IPC són índex 100.

$$IPC_{18} = 0,3 * 100 + 0,15 * 100 + 0,4 * 100 + 0,15 * 100 = 100$$

Si sabem que al 2019 els preus d'alimentació han pujat un 2%, els de transport han baixat un 5%, els de serveis han pujat un 8% i els de “altres” han baixat un 1%. Quin ha estat l'IPC del 2019?

Més IPC (II)

L'any 2018. Les famílies disposen de 1000€ pel consum. Habitualment en gasten 300 en lloguers, i 200 en alimentació. Un 10% en transport i un 20% en comunicacions. La resta a la categoria altres.

Calcula l'IPC de l'any 2018 (base).

Si l'any següent han gastat els mateixos 1000€ però 325 en lloguer, 200 en alimentació, 9% en transport i 21% en comunicacions i la resta a la categoria altres.

Calcula l'IPC de l'any 2019.

Bloc 2 del tema. Desocupació i cicles

Població total

Població activa

Població inactiva

Població ocupada

Població aturada

Menors, jubilats,
incapacitats, estudiants,
etc.

Quines taxes podem calcular?

- Taxa d'activitat
 - $(\text{Població activa} / \text{Població total}) \cdot 100$
- Taxa d'atur
 - $(\text{Població desocupada} / \text{Població activa}) \cdot 100$
- Taxa d'ocupació
 - $(\text{Població ocupada} / \text{Població activa}) \cdot 100$

Calcula!

País	Població total	Població activa	Població no activa	Població aturada	Població ocupada
A	5.000.000			350.000	2.750.000
B		375.500	624.500		250.000
C	1.200.000	500.000		300.000	
D		32.000	500	15.000	

- Calcula taxes d'activitat, d'atur i d'ocupació de cada país.

Cap on en pot portar el futur?

- Hi haurà prou feina per a tothom?
- Compatibilització vida laboral i familiar?
- Autoocupació?
- Formació polivalent i permanent
- Star Trek?

Com es fan les estadístiques?

Enquesta de Població Activa (EPA)

- Trimestral. Institut Nacional Estadística. n= 65.000.

Dades del SEPE

- Inscrits a l'atur. No conta els no inscrits.

Xifres d'afiliació a la Seguretat Social

- Persones que estan pagant les seves cotitzacions a la SS.

LOS DOS TERMÓMETROS DEL DESEMPLEO

Al hablar del caldeado mercado laboral español, un hecho evidente es que EPA y SEPE arrojan temperaturas dispares en su punto de cocción. Un baile de cifras que se fundamenta en diferentes metodologías y colectivos considerados.

INE
Instituto Nacional de Estadística
MINISTERIO DE ECONOMÍA Y COMPETITIVIDAD

Entrevista telefónica

SEPE
Servicio Público de Empleo
MINISTERIO DE EMPLEO Y SEGURIDAD SOCIAL

Estadísticas de los registros de las Oficinas de Empleo

¿A QUIÉN INCLUYE?

- ✓ De **16 a 74 años**
- ✓ **No** tienen **empleo**
- ✓ **Buscan trabajo** durante el mes anterior
- ✓ **Disponibles** para trabajar en dos semanas

Criterios **internacionales**
OIT y UE

Cada **trimestre**

¿QUIÉN LO REALIZA?

¿QUÉ SE UTILIZA?

¿POR QUÉ SE SIGUEN ESOS PASOS?

¿CUÁNDO SE HACE?

Orden **ministerial**
(11 de marzo de 1985)

Cada **mes**

¿A QUIÉN INCLUYE?

- ✓ Apuntados en las **oficinas del paro**
- ✗ Buscan su **primer empleo** y son mayores de 25 años
- ✗ Demanda **suspendida**
- ✗ Realizan **cursos de formación**
- ✗ Perciben **subsidio agrario**

¿Cuál de las dos fuentes es más fiable?

EPA

☒
☐
☐
☐

Base más fiable
(basada en encuestas casa por casa)

Desvinculación con organismos de empleo
(por ejemplo, Ministerio de Trabajo)

Armonización con la UE y la OIT
(Cifras que permiten la comparación con otros países)

Cifras actualizadas mes a mes
de las personas inscritas

SEPE

☐
☐
☐
☒

Tipus de desocupació

- Cíclica o conjuntural
 - Relacionada amb els cicles econòmics. Augmenta en recessió i disminueix en expansió → Error de mercat
- Estacional
 - Per èpoques concretes de l'any. Estiu pel turisme o fins i tot Sant Jordi per les llibreries.
- Friccional
 - Desocupació temporal i normalment voluntària: estudiar, canviar de feina, any sabàtic, viatjar, etc.

Tipus de desocupació (II)

- Estructural
 - Atur a llarg termini, el més preocupant.
 - Inadequació tècnica dels treballadors o excés de sol·licitants.
 - Típic d'activitats productives en regressió.
 - Algunes mesures:
 - Reconversió professional treballadors
 - Programes de formació específics
 - Establiment de noves activitats productives

Política d'ocupació

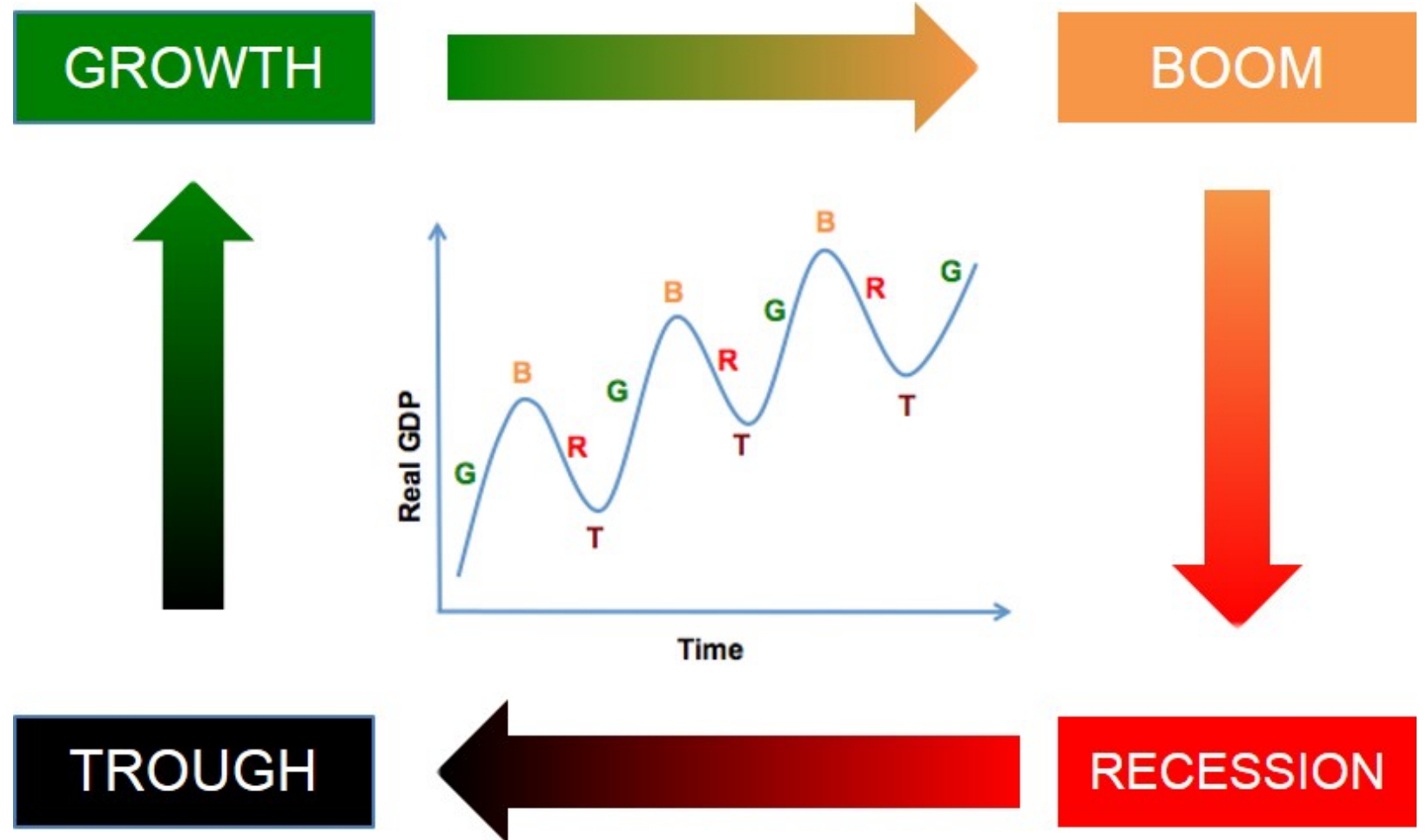
- Conjunt de plans i procediments que tenen com a principal objectiu reduir l'atur d'una economia
- Polítiques de Demanda: apareix l'efecte de l'Estat → Despesa.
- Polítiques d'Oferta: reducció contribucions empresarials SS, subvenció a la contractació de treballadors, flexibilització del mercat laboral (OJO).
- Altres: següent diapositiva.

Altres propostes

- Mobilitat funcional/espacial
- Oficines de col·locació eficients
- Jubilacions anticipades
- Repartiment del treball o reducció de la jornada laboral
- Polítiques d'immigració

Els cicles econòmics

- Recessió
- Fons
- Recuperació
- Auge/cim

Teories

- Fluctuacions tecnològiques
- Motius psicològics
- Motius polítics
- Motius exògens
- Motius monetaris